Eduskunnan lakivaliokunta

Viite: Lakivaliokunta tiistai 5.5.2026 klo 10.15 / VNS */2026 vp Julkisen talouden suunnitelma

Tuomioistuinviraston lausunto: Julkisen talouden suunnitelma 2027–2030

Kuluvan vaalikauden alussa laaditun hallitusohjelman mukaan oikeusjärjestelmän toimijoiden rahoitus varmistetaan, suomalaista oikeusvaltiota vahvistetaan ja oikeusprosesseja sujuvoitetaan. Hallitusohjelmassa on erikseen myös todettu, että toimitilojen ja tietojärjestelmähankkeiden rahoituksesta huolehditaan siten, ettei näiden toteuttaminen ole pois perustoiminnasta. Hallitusohjelmassa on näiltä osin viitattu aiemmin tehtyyn valtioneuvoston selontekoon oikeudenhoidosta ja siinä todettuun lisärahoitustarpeeseen.

Oikeuden saatavuus on oikeusvaltion kulmakivi ja keskeinen tekijä kansalaisten luottamuksessa yhteiskuntaan. Tuomioistuinten menot ovat alla 0,5 prosenttia valtion budjetista ja suhteessa bruttokansantuloon eurooppalaista keskiarvoa alemmat. Tuomioistuinten työmäärä on entisestään kasvanut viime vuosina ja vireillä olevien asioiden ja yli vuoden vanhojen asioiden määrä on kasvussa. Lisäksi vaalikauden aikana on toteutettu tuomioistuinten työmäärää lisääviä lainsäädäntöhankkeita, joihin ei olla saatu lisärahoitusta.

Oikeudenhoidon selontekoon perustuvan määrärahalisäyksen tavoitteena oli korjata todettua rahoitusvajetta ja luoda edellytykset asiaruuhkien purkamiselle. Määrärahalisäykset, joista osa oli määräaikaista, eivät kuitenkaan kata rahoitustarvetta. Kehyksessä selontekoon perustuva määrärahan lisäys vähenee vuodesta 2027 lukien 7,9 miljoonalla eurolla vuodesta 2027 lukien (taulukko 1).

Taulukko 1. Oikeudenhoidon resurssien varmistaminen (1000 eur)

Tuomioistuinlaitos	2024	2025	2026	2027	2028
Oikeudenhoidon resurssien varmistaminen (1000 eur)	19 400	34 100	37 000	29 100	29 100

Valtionhallintoon kohdistuu merkittäviä määrärahaleikkauksia, eikä tuomioistuinlaitos ole säästynyt näiltä niin sanotuilta tuottavuussäästöiltä. Nämä leikkaukset johtavat siihen, että oikeudenhoidon selontekoon perustunut korjausliike tuomioistuinlaitoksen rahoitukseen hyvin lyhytaikaiseksi. Toimintamenosäästöt kehyskaudella 2027–2030 on taulukossa 2.

Taulukko 2. Tuomioistuinlaitoksen toimintamenosäästöt (1000 eur) kehyskaudella 2027–2030:

Tuomioistuinlaitos (1000 eur)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Yhteensä	-12 106	-14 000	-15 653	-17 816

Lisäksi tuomioistuinlaitoksen ICT- ja vuokrakustannukset ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina, eikä näihin ei ole saatu vastaavaa lisärahoitusta. ICT-kustannukset ovat kasvaneet muutamassa vuodessa noin 13 miljoonalla eurolla. Kasvu on ollut erityisen suurta Valtorin tuottamissa palveluissa, mutta myös digitalisaatiokehityksen edellyttämä tuomioistuinlaitoksen omien järjestelmien kehittäminen on vaatinut huomattavia resursseja. Toimitilavuokramenojen nousu johtuu keskeisesti indeksikorotuksista. Hallitusohjelman kirjauksista huolimatta näiden menojen kasvuun ei ole saatu vastaavaa lisärahoitusta, joten menot on jouduttu kattamaan vähentämällä henkilöstömenoja.

Parhaillaan on käynnissä useita eri vaiheissa olevia lainsäädäntöhankkeita oikeudenhoidon kehittämiseksi. Nämä hankkeet voivat onnistuessaan luoda edellytyksiä myös tuomioistuinten toiminnan tehostumiselle. On kuitenkin selvä, että käynnissä oleva valmistelutyö johtaa lainmuutoksiin vasta viiveellä ja toiminnan mahdollinen tehostuminen tapahtuu vasta, kun nyt suunnitteilla olevat muutokset ovat voimassa olevaa oikeutta. Tämä tulee parhaassakin tapauksessa tapahtuman vasta kehyskauden lopulla. Lisäksi on todettava, että tuomioistuimien aliresurssointi ja siitä johtuva ruuhkautuminen tulevat merkittävästi vaikeuttamaan tuomioistuinlaitoksen valmistautumista lainsäädäntömuutoksilla toteutettaviin merkittäviin prosessiuudistuksiin. Tällaisten uudistusten läpiviennin onnistuminen vaatii tyypillisesti huolellista suunnittelua ja riittävää koulutusta. Mahdollisuudet kumpaankin heikentyvät olennaisesti, jos tuomioistuimien ruuhkatilanteen pääsee kriisiytymään.

Tuomioistuinlaitoksen henkilötyövuosikehitys 2020–2026 ja kehyskaudella 2027–2030

Valtaosa tuomioistuinlaitoksen menoista muodostuu henkilöstömenoista. Tuomioistuinten ruuhkautumisesta aiheutuvia kohtuuttoman pitkiä käsittelyaikoja on pyritty viime vuosina lyhentämään lisäämällä tuomioistuinlaitoksen henkilöstöä oikeudenhoidon selontekoon perustuvalla lisärahoituksella. Suuri osa tästä lisäyksestä on kohdennettu Uudenmaan ruuhkaantuneisiin tuomioistumiin osin vakinaista henkilöstöä lisäämällä, mutta merkittäviltä osin myös määräaikaisella henkilöstöllä. Tulevalla kehyskaudella rahoituksen pienentymisestä johtuvat vähennykset joudutaan kohdistamaan ensimmäisenä määräaikaiseen henkilöstöön, joten leikkaukset osuvat kipeimmin tuomioistuimiin, joissa ruuhka on pahin ja käsittelyajat pisimmät.

Tuomioistuinlaitoksen henkilöstön määrä on kasvanut hieman jo vuosina 2020–2022, mutta vuoden 2022 lopulla valmistuneen oikeudenhoidon selonteon jälkeen henkilömäärää on voitu kasvattaa selvästi voimakkaammin. Vuonna 2026 tuomioistuinlaitoksen resurssit ovat 352 henkilötyövuotta suuremmat kuin vuonna 2022. Tuomareiden osuus tästä lisäyksestä on 102 henkilötyövuotta. Suhteellisesti suurimmat lisäykset ovat tulleet tuomarikoulutettaviin (asessorit +30 htv) ja tuomioistuinharjoittelijoihin (käräjänotaarit + 30 htv). Määrällisesti suurin lisäys on tapahtunut muussa henkilökunnassa, johon kuuluvat käräjäsihteerit ja muiden tuomioistuimien lainkäyttöä avustava kansliahenkilöstö.

Taulukko 3. Tuomioistuinlaitoksen henkilötyövuosikehitys (htv) 2020–2026

Tuomioistuin-laitos	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	HTV kasvu	HTV kasvu	HTV kasvu %
	tot	tot	tot	tot	tot	tot	sovittu	2020–2026	2022–2026	2020–2026
Tuomarit	1 077	1 113	1 105	1 140	1 163	1 204	1 207	131	102	12 %
Asessorit	37	44	42	40	52	56	72	35	30	51 %
Esittelijät	275	269	263	256	254	255	290	15	27	-7 %
Käräjänotaarit	137	131	135	133	145	156	165	28	30	14 %
Haastemiehet	273	278	274	273	284	292	297	25	23	7 %
Muu henkilöstö	1 477	1 530	1 521	1 537	1 595	1 634	1 650	173	129	11 %
Tuomioistuinvirasto (sis. hankkeet)	65	64	67	63	69	72	79	14	12	11 %
YHTEENSÄ	**3 340**	**3 429**	**3 408**	**3 442**	**3 562**	**3 670**	**3 760**	**420**	**352**	**10 %**

Henkilötyövuosikehitys kehyskaudella 2027–2030

Positiivinen henkilötyövuosikehitys tulee kuitenkin kääntymään vuonna 2027, kun rahoitus putoaa aiemmin kerrotulla tavalla noin 20 miljoonalla eurolla vuodelle 2027 ja tällä on väkisinkin heikentää työtilannetta entisestään. Kehyskaudella kasvavien toimintamenoleikkauksien vuoksi vuoden 2030 vähennys verrattuna vuoteen 2026 on noin 26 miljoonaa euroa.

Henkilöstön vähennystarve vuodelle 2027 arvioidaan olevan noin 110 henkilötyövuotta, mutta kehyskauden loppuun mennessä (2030) vähennystarve kasvaa noin 400 henkilötyövuoteen. Tämä vastaa noin 11 % vuodelle 2026 sovitusta henkilötyövuosimäärästä. Tätä taustaa vasten on ilmeistä, että hallituksen kehysriihestä julkaistuihin pöytäkirjamerkintöihin kirjattu tavoite siitä, että sopeutustoimia ei kohdennettaisi oikeudenhoidon ydintehtäviin – kuten tuomareihin – on ilmeisen epärealistinen.

Tuomioistuinlaitoksen rahoitusta on 2020-luvulla ensin lisätty melko tuntuvasti ja nyt sitä ollaan taas olennaisesti pienentämässä. Tällainen lyhytjänteisyys on hyvin haitallista korkeaa ammattiosaamista edellyttävässä tuomioistuintyössä. Tuomioistuimiin on rekrytoitu vuosina 2023–2025 merkittävästi lisää henkilöstöä ja on nähtävissä, että heidän vähittäinen harjaantumisensa tehtäviin on parantamassa työskentelyn tehokkuutta. Nyt tästä tehtäviinsä vastikään oppineesta henkilöstöstä on luovuttava, kun rahoitus kääntyy selvään laskuun. Samalla menetetään perehtymiseen ja perehdyttämiseen käytetty huomattava työmäärä. Resurssien tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö tuomioistuimissa ei ole mahdollista, jos rahoituspäätöksi ei tehdä pitkäjänteisesti.

Resurssien vähentämisen voidaan arvioida lisäävän tuomioistuimien ruuhkaisuutta vähintään vähennyksiä vastaavassa suhteessa. Käytännössä vaikutus on todennäköisesti kuitenkin suurempi, koska kasvava ruuhka vaatii jo itsessään entistä enemmän ruuhkan hallinnointiin liittyvä työtä ja vastaavasti tuottavaan työhön, eli asioiden käsittelemiseen ja ratkaisemiseen, jää vähemmän aikaa.

Maahanmuuttopakti

Tälle toiminnan kannalta merkittävälle lisäresurssiesitykselle ei ole myönnetty rahoitusta kehyksessä.

Hallituksen esityksen EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi (SM032:00/2024) tarkoituksena on toteuttaa paktin muodostavien säädösten edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Muutosten on määrä tulla voimaan kesällä 2026.

Hallinto-oikeuksissa käsiteltäville asioille tullaan säätämään nykyisiin käsittelyaikoihin verrattuna lyhyet enimmäiskäsittelyajat. Hallinto-oikeuksille asetettavat lakiin kirjatut käsittelyajat olisivat kansainvälisen suojelun asiaryhmän

(normaalimenettely) osalta 6 kuukautta ja nopeutetun menettelyn osalta 3 kuukautta. Ehdotettujen käsittelyaikavaatimusten täyttäminen edellyttää hallinto-oikeuksilta resurssien kohdentamista siten, että lakiin kirjatuissa käsittelyajoissa pysytään. Olettaen, että ehdotetut käsittelyaikavaatimukset halutaan täytäntöön panna ilman, että muutokset vaikuttavat haitallisesti muiden asioiden käsittelyaikoihin on arvioitu, että pysyvä lisäresurssin tarve ehdotetuilla kolmen ja kuuden kuukauden määräajoilla hallinto-oikeuksissa olisi vuodesta 2027 alkaen 33,5 henkilötyövuotta eli noin 2,95 miljoonaa euroa. Näiden käsittelyaikojen lisäksi hallinto-oikeuden on ehdotetun mukaan käsiteltävä valitus kuudessa viikossa, jos hakemus on tutkittu rajamenettelyssä.

Oikeusministeriö on hallituksen esitystä koskevassa lausunnossaan todennut, että hallintotuomioistuimille on myös turvattava asioiden käsittelyyn tarvittavat asianmukaiset resurssit. Tuomioistuinten toimintaedellytysten tulee vastata resurssitarvetta, jotta käsittelyviiveistä ei aiheudu turhia kustannuksia. Lakimuutosten vaikutuksia hallintotuomioistuinten käsittelyaikoihin on syytä huolellisesti seurata. Vaarana on, että riittämättömästi resursoiduissa hallinto-oikeuksissa käsittelyaikavaatimukset johtavat joko niiden kohteena olevissa asioissa tai näiden priorisoinnin seurauksena sivuutettavissa asioissa oikeudenkäynnin viivästymisestä maksettavien hyvitysten kasvamiseen. Niin ikään se, ettei lakiin kirjattuihin käsittelyaikoihin pystyttäisi vastaamaan rapauttaisi luottamusta tuomioistuimiin ja estäisi lakimuutosehdotuksessa lyhyille määräajoille asetettujen tavoitteiden toteutumisen.

Mikäli lakimuutosten myötä joudutaan priorisoimaan ns. uusia valituksia, on vaarana, että puutteellinen resursointi johtaa krooniseen ja jälkikäteen vaikeasti korjattavaan käsittelyajan pidentymiseen muissa kuin priorisoitavissa asioissa. Käsittelyaikojen venyminen johtaa oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämistä koskevien vaatimusten ja valtion varoista maksettavien hyvitysten määrän lisääntymiseen.

Rikosprosessiketjun oikeasuhtaisuus

Tälle toiminnan kannalta merkittävälle lisäresurssiesitykselle ei ole myönnetty rahoitusta kehyksessä.

Hallitusohjelman mukaan rikosprosessiketjun rahoitusta tarkastellaan kokonaisuutena, jotta pullonkauloja ei synny. Myös eduskunta on pitänyt tärkeänä rahoituksen tarkastelua kokonaisuutena. Valtiovarainvaliokunta on todennut olennaisena rikosketjun toimivuuden kannalta, että poliisin ja muiden esitutkintaviranomaisten lisäresursoinnissa kiinnitettäisiin huomiota muutosten seurausvaikutuksiin ketjun myöhemmissä vaiheissa (VaVM 29/2025 vp). Myös

lakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota rikosprosessiketjun oikeasuhtaiseen resursointiin.

Poliisin tutkintaresurssien suoritemäärät kasvavat nopeammin kuin ketjun muiden toimijoiden vastaanottokyky on tällä hetkellä. Lisämäärärahan turvin poliisi on pystynyt lisäämään operatiivista resursseja ja nopeuttanut esitutkintaa. Poliisin purkaessa omaa ruuhkaansa, se on siirtynyt nyt ketjun seuraavalle toimijalle eli syyttäjälaitokselle, jonka resurssit kuten myös tuomioistuinlaitoksen, ovat mm. toimintamenosäästöjen vuoksi laskemassa. Pahin ruuhka syntyy käräjäoikeuksiin sen jälkeen, kun syyttäjä alkaa purkamaan omaa ruuhkaansa. Tällä hetkellä ei ole tarkkaa arviota siitä, millä aikataululla pahin ruuhka syntyy tuomioistuinlaitokseen, koska aikataulu on riippuvainen siitä, saako syyttäjä lisäresursseja ja millä aikataululla. Rikosasioiden vireillä olevien asioiden määrä on jo nykyisellään korkea käräjäoikeuksissa ja mahdollinen asiamäärien kasvu heikentää tilannetta entisestään ilman riittävää resurssointia. Asiamääräkasvun arvioidaan olevan noin 12 %.

Rikosketjun voimavarat tulee varmistaa oikeasuhtaisesti työmäärään ja muiden toimijoiden resursseihin nähden. Mikäli syyttäjälaitokselle lisätään resursseja heille nyt kertyneen merkittävän avoinna olevien asioiden ruuhkautumisen purkamiseen, tulisi myös käräjäoikeudet resursoida vastaavasti. Muuten merkittävä ruuhkautuminen siirtyy seuraavaksi käräjäoikeuksiin. 12 %:n asiamääräkasvun hoitamiseen tarvitaan 77 henkilötyövuotta (tuomari, notaari ja sihteeri), minkä kustannus on noin 6,1 miljoonaa euroa.

Käsittelyajat ja vireillä olevien asioiden määrä

Vireillä olevien asioiden määrät ja keskimääräiset käsittelyajat ovat tuomioistuinlaitoksessa edelleen korkealla tasolla. Ruuhkautuminen on ollut pitkäkestoista ja ruuhkia ei ole saatu vielä lisämäärärahasta huolimatta purettua. Oikeudenhoidon selonteossa tavoitteeksi asetettuihin käsittelyaikoihin ei todennäköisesti päästä vuonna 2026.

Keskimääräiset käsittelyajat

Tuomioistuinten keskimääräisissä käsittelyajoissa on ollut pidemmällä aikavälillä pääosin kasvava trendi (taulukko 4). Hovioikeuksien osalta kuluvana vuonna keskimääräisen käsittelyajan arvioidaan pysyvän edellisen vuoden tasolla. Hallinto-oikeudet ovat pystyneet alentamaan keskimääräistä käsittelyaikaa vuodesta 2023.

Käräjäoikeuksien rikosasioissa ja laajoissa riita-asioissa keskimääräinen käsittelyaika on tällä hetkellä vuoden 2025 tasolla. Laajoihin riita-asioihin sisältyy

Vastaamo-kokonaisuus, mihin liittyviä korvauskanteita käräjäoikeus sai ratkaistua vuoden 2025 aikana noin 2 400 asiaa ja vuoden 2026 aikana noin 1 000. Vastaamo-kokonaisuuden käsittelyajat ovat olleet pitkiä ja tämä nostaa laajojen riita-asioiden keskimääräistä käsittelyaikaa sekä myös vireillä olevien määrää.

Taulukko 4. Keskimääräiset käsittelyajat 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Oikeuden-hoidon selonteko tavoitetila
Hovioikeudet							
Keskimääräinen käsittelyaika, kk	6,3	6,4	6,5	6,9	6,6	6,6	5,0
Käräjäoikeudet							
Keskimääräinen käsittelyaika, kk							
— Rikosasiat	5,3	5,8	6,3	6,3	6,6	7,0	4,0
— Laajat riita-asiat	9,2	9,7	10,1	10,2	9,9	10,4	7,0
— Summaariset asiat	3	2,6	2,3	2,6	3,1	3,7	2,0
Hallinto-oikeudet							
Keskimääräinen käsittelyaika, kk	8,9	9,6	9,9	9,3	8,4	8,1	7,0

Keskimääräiset käsittelyajat vaihtelevat merkittävästi eri käräjäoikeuksissa. Rikosasioissa oikeudenhoidon selonteossa asetetun keskimääräisen käsittelyaikatavoitteen 4,0 kk saavutti ainoastaan kaksi käräjäoikeutta vuonna 2025. Pisin keskimääräinen käsittelyaika rikosasioissa oli Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa (11,1 kk), missä käsitellään laajaa Vastaamo-kokonaisuutta, millä arvioidaan olevan vaikutusta välillisesti myös rikosasioiden korkeaan käsittelyaikaan, koska voimavaroja sitoutuu merkittävästi yhden asiakokonaisuuden käsittelyyn.

Pääkaupunkiseudun juttukanta on keskimäärin vaativampaa ja poikkeuksellisten laajojen asioiden määrä on selvästi suurempi kuin muualla maassa. Lisäresurssia jaettaessa on otettu huomioon tuomioistuimen työtilanne, mutta tarve lisäresurssille on merkittävästi suurempi kuin minkä tuomioistuinlaitoksen rahoitustilanne mahdollistaa.

Laajojen riita-asioiden käsittelyajoissa nousevat esille samat käräjäoikeudet, kun rikosasioissa. Laajoissa riita-asioissa on nähtävillä vastaavanlaisia alueellisia eroavaisuuksia. Viiden käräjäoikeuden käsittelyaika on nyt alle oikeudenhoidon

selonteossa asetetun tavoitteen 7 kk. Viidessä käräjäoikeudessa käsittelyaika on 10–13 kk, mikä nostaa koko maan keskiarvoa.

Myös hovi- ja hallinto-oikeuksien käsittelyajoissa on alueellisia eroja. Tilannetta pyritään korjaamaan kohdentamalla resursseja alueellinen työtilanne huomioiden. Tältäkin osin on kuitenkin huomattava, että käsiteltävien asioiden laadussa ja laajuudessa on eri tuomioistuinten kesken merkittäviä eroja, jotka selittävät osittain eroja käsittelyajoissa.

Vireillä olevat asiat

Vireillä olevien asioiden määrät ovat kasvaneet vuoden vaihteesta kaikilla sektoreilla. Yksi syy tähän on se, että myös saapuneiden asioiden määrät ovat kasvaneet lukuun ottamatta käräjäoikeuksien rikosasioita, joissa saapuneiden määrän arvioidaan pysyvän edellisen vuoden tasolla. Laajoissa riita-asioissa vireille olevien asioiden merkittävää kasvua selittää suurelta osin Vastaamo -asiakokonaisuus, joka nosti vuoden vaihteessa vireillä olevien määrää noin 2 900 asialla. Lisäksi vireillä olevien määrää kasvattivat noin 3 000 yksipuolisen tuomion takaisinsaantiasiaa ja noin 1 100 lentoviivästyshyvityksiä koskevaa riita-asiaa. Hallinto-oikeuksissa toimeentulotukea ja erityisesti sen takaisinperintää koskevien asioiden määrät ovat kasvussa. Maahanmuuttovirasto arvioi, että jo vuodesta 2025 alkanut hallinto-oikeuksiin saapuvien asioiden määrän merkittävä kasvu jatkuu edelleen.

Taulukko 5. Vireillä olevat asiat 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hovioikeudet						
Vireillä olevat asiat, kpl	3 826	4 238	4 283	4 314	4 555	4 750
Käräjäoikeudet						
Vireillä olevat asiat, kpl	142 618	132 581	139 373	168 557	212 924	204 666
— Rikosasiat	26 325	27 256	26 198	28 372	31 525	31 962
— Laajat riita-asiat	7 044	7 219	7 212	8 318	13 218	13 905
— Summaariset asiat	83 255	73 373	80 556	105 785	139 625	127 985
Hallinto-oikeudet						
Vireillä olevat asiat, kpl	14 449	14 007	13 071	12 137	12 877	14 781

Yli 12 kk vireillä olevat asiat

Yli vuoden vireillä olevien asioiden määrät ovat jatkaneet kasvua muilla sektoreilla lukuun ottamatta hallinto-oikeuksia, joissa pitkään vireillä olevien asioiden määrät ovat jatkaneet laskua jo neljä perättäistä vuotta. Tähän on auttanut hallinto-oikeuksille suunnattu lisäresursointi.

Taulukko 6. Yli vuoden vireillä olleet asiat 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hovioikeudet						
Yli vuoden vireillä olleet asiat yht.	753	633	818	829	901	864
Käräjäoikeudet						
Yli vuoden vireillä olleet asiat						
- Rikosasiat	4 468	4 658	5 532	5 627	6 353	7 071
- Laajat riita-asiat	2 159	2 403	2 728	2 490	4 744	5 576
Hallinto-oikeudet						
Yli vuoden vireillä olleet asiat yht.	2 473	2 910	2 538	1 972	1 676	1 687

Asiantuntijaksi kuulemiseen saapuu erityisasiantuntija Sari Mutka.

Ylijohtaja Pasi Kumpula

Erityisasiantuntija Sari Mutka

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Sari Mutka
Erityisasiantuntija
Tuomioistuinvirasto
sari.mutka@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Pasi Kumpula
Ylijohtaja
Tuomioistuinvirasto
pasi.kumpula@oikeus.fi